

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра культурології

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

КУРСОВА РОБОТА З АНАЛІТИКИ КУЛЬТУРИ

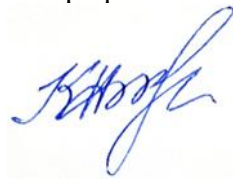
підготовки бакалавра
спеціальності 034 Культурологія
освітньо-професійної програми Культурологія

Силабус навчальної дисципліни «КУРСОВА РОБОТА З АНАЛІТИКИ КУЛЬТУРИ»
підготовки бакалавра галузі знань 03 гуманітарні науки, спеціальності 034 Культурологія,
за освітньою програмою Культурологія

Розробник: Возняк С. С. – доцент кафедри культурології, кандидат філософських наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Столярчук Н. М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри культурології

протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Столярчук Н. М.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 034 Культурологія Освітня програма: Культурологія Освітній рівень: бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 60/2		Рік навчання – 3 курс
		Семестр – 6 семестр
		Лекції —
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінарські) – .
		Самостійна робота - 56 год.
		Консультації - 4 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Возняк Сергій Степанович**

Науковий ступінь: **кандидат філософських наук**

Вчене звання: **доцент**

Посада: **доцент кафедри культурології**

Контактна інформація: моб. тел. 095 6267588

ел. адреса: sergiyvoz@gmail.com

<http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Програма підготовки і написання курсової роботи з навчальної дисципліни «Аналітика культури» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 034 Культурологія. Курсова робота являє собою неодмінну складову фахової підготовки бакалаврів зі спеціальності Культурологія.

Це форма самостійної творчої роботи студента. Курсова робота перевіряє не лише теоретичну і практичну підготовку майбутнього фахівця, але і його вміння працювати з літературою, досліджувати, аналізувати, систематизувати, узагальнювати педагогічний та науковий досвід, вести науково-педагогічні дослідження під керівництвом викладача. Підготовка цих робіт дає можливість студентам: систематизувати здобуті теоретичні знання, перевіряти їх якість, науково і креативно мислити, розвивати пізнавальну активність, аналізувати та порівнювати різні підходи щодо розв'язання певної культурологічної проблеми.

2. Пререквізити

Курс «Аналітика культури» є одним з тематичних блоків професійної фахової підготовки бакалавра-культуролога і викладається у 5-6 семестрах. Вивчення курсу передбачає використання знань, набутих із таких навчальних дисциплін як «Етнокультурологія», «Культура давніх цивілізацій», «Культура Античності», «Культура Сходу», «Основи культурології», «Культура і релігія», інші. Написання курсової роботи базується на досвіді студентів з підготовки ІНДЗ та рефератів (есе) з цих дисциплін.

Метою написання курсових робіт з курсу “Аналітика культури” є закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час вивчення зазначеної дисципліни, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання, в процесі виконання якого він набуває знань, умінь і навичок проведення наукових досліджень.

Завдання написання курсових робіт студентами:

- формування наукового світогляду, оволодіння методологією і методами наукового дослідження;
 - розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей студентів у вирішенні практичних завдань;
 - формування навичок самостійної науково-дослідної діяльності;
 - розвиток ініціативи, здатності застосувати теоретичні знання у своїй практичній роботі;
 - розширення світогляду та ерудиції майбутнього фахівця.
 - систематизація, закріплення і розширення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання за освітньою програмою;
 - розвиток навичок роботи з різними джерелами інформації, самостійного наукового пошуку та творчого вирішення завдань;
 - формування навичок практичного використання теоретичних знань для вирішення конкретних завдань у сфері професійної діяльності, оволодіння сучасними методами досліджень;
 - набуття досвіду чіткого і логічного письмово викладу теоретичних положень;
- розвиток умінь аналізувати, узагальнювати, класифікувати та інтерпретувати основні теоретичні й практичні результати дослідження;

Результати навчання (компетентності):

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК 7. Здатність працювати автономно.
- ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетенції (ФК):

- ФК 1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.
- ФК 2. Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах.
- ФК 3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;

ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК 5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.

ФК 6. Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.

ПРН 2. Аналізувати, коментувати, узагальнювати наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру.

ПРН 3. Створювати логічно і структурно організовані тексти з питань культурології, відповідно до спеціалізації.

ПРН 4. Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури, її проявів та форм існування.

ПРН 5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

ПРН 7. Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики.

ПРН 8. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.

ПРН 13. Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.

ПРН 14. Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефаківцями.

3. Підготовка і написання курсової роботи

Науковий керівник повинен надавати науково-методичні консультації, контролювати процес виконання курсової роботи, вносити у неї необхідні зміни, допомагати студентові у формулюванні теми дослідження, складанні її плану, підборі відповідних джерел.

Алгоритм виконання курсової роботи:

1. Вибір теми курсової роботи.
2. Підбір літературних та інших джерел інформації.
3. Обґрунтування актуальності теми.
4. Визначення об'єкта та предмета дослідження.
5. Постановка мети та завдань дослідження.
6. Складання попереднього плану роботи над темою та узгодження його з керівником.
7. Вибір і обґрунтування методів дослідження.
8. Написання теоретичної частини роботи (Вступ, Розділ 1), подання її керівнику.
9. Складання плану написання практичної частини курсової роботи спільно з керівником.
10. Консультації з керівником щодо написання Розділу 2, Розділу 3
11. Подання чорнового варіанту роботи керівнику.
12. Усунення зауважень, врахування рекомендацій керівника.
13. Складання списку використаних джерел.

14. Чистове оформлення роботи.
15. Подання курсової роботи для перевірки.
16. Підготовка до захисту.
17. Захист курсової роботи.

СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота складається з таких частин:

- титульна сторінка;
- зміст;
- вступ;
- основна частина, яка ділиться на 2 - 3 розділи й підрозділи;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оформлення роботи - важливий показник її якісного виконання. Мається на увазі охайність, грамотність, естетичне оформлення зовнішнього вигляду, списку використаних джерел, правильне подання цитат і посилань на наукову літературу.

Курсова робота може бути представлена як у рукописному варіанті (написаною чорнилом або пастою) так і надрукованою на машинці чи набраною на комп'ютері. Комп'ютерний варіант (Times New Roman 14) друкується на білому папері формату А-4 (210x297 мм) через 1,5 інтервали, з книжною орієнтацією до 28 - 30 рядків на сторінці та 60 - 65 знаків у кожному рядку; кожна прогалина між словами - один знак. Нумерація сторінок у роботі наскрізна. Поля – стандартні (зліва 30 мм, справа 15 мм, згори і знизу – 25 мм). Абзацний відступ - 12 мм. Загальний обсяг курсової роботи - до **45 сторінок рукописного тексту або до 35 друкованих сторінок**.

На титульному листі вказується назва вузу, кафедри, тема курсового дослідження, прізвище й ініціали автора, курс, спеціальність, науковий ступінь, звання, прізвище й ініціали наукового керівника, внизу титульної сторінки вказують місто і рік захисту роботи.

Після титульної сторінки йде **Зміст**, який допомагає зорієнтуватися в роботі, вказуючи на її структурні частини та номери їх початкових сторінок. Розділи курсової роботи повинні мати номер і назву, яка лаконічно виражає направленість дослідження в цьому розділі.

Кожен розділ курсової роботи починається з нової сторінки.

Виклад тексту починається з третьої сторінки (1-а - титульна, 2-га - зміст; сторінка титулки не нумерується). Науковий апарат курсової роботи повинен оформлюватися кваліфіковано й максимально точно. Цитати подаються в лапках і супроводжуються посиланнями в квадратних дужках на відповідні джерела із зазначенням конкретних сторінок. Крапка ставиться після квадратних дужок. Ці посилання надають можливість знайти потрібні документи, з'ясувати їх зміст, мову, обсяг, перевірити достовірність цитати.

Якщо джерел, на які посиляється студент, декілька, то їх записують у квадратних дужках через крапку з комою: [8, с.14; 9, с.26; 11, с.49]. При посиланні номер джерела повинен відповідати його бібліографічному опису в списку використаних джерел.

Складові вступу:

1. Актуальність проблеми дослідження.
2. Ступінь дослідженості проблеми в наукових колах.

3. Науковий апарат роботи, а саме об'єкт, предмет, мета, завдання, методи, організація та проведення дослідження, структура роботи.

Висновки – заключна частина курсової роботи, що містить короткі підсумки за результатами проведеного дослідження, сформульовані у вигляді лаконічних положень. Висновки рекомендується починати словами: «розглянуто», «встановлено», «показано», «доведено» тощо. Рекомендований обсяг висновків для курсової роботи становить 1-2 сторінки.

У висновках узагальнюються основні теоретичні та практичні результати дослідження, стисло формулюються найважливіші рекомендації щодо їх практичного використання.

Оцінювання курсової роботи

Комплексна оцінка курсової роботи матиме дві складові. Перша оцінка характеризує роботу студента з написання курсової роботи та її результат – текст курсової роботи, оформлений відповідно до вимог. Друга оцінка характеризує якість захисту студентом курсової роботи.

Оцінюючи курсову роботу, враховуються такі уміння студентів:

- формулювати мету і завдання дослідження;
- вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- використовувати сучасні методи наукового дослідження, модифікувати наявні методи відповідно до поставлених завдань роботи;
- обробляти отримані дані, аналізувати і систематизувати їх на базі відомих джерел;
- узагальнювати результати дослідження й обґрунтовувати їхню достовірність;
- оформлювати одержані результати і роботу в цілому відповідно до сучасних чинних вимог.

Рекомендується також враховувати:

- дотримання графіка виконання курсової роботи;
- змістовність та повноту розкриття теми;
- логічність та предметність висновків;
- наявність достатньої кількості належно оформлених посилань на використані джерела;
- доцільність та якість додатків, їх відображення у роботі;
- проведення дослідження на офіційно визначеній базі практики;
- ґрунтовність виступу студента під час захисту;
- чіткість та аргументованість відповідей на запитання під час захисту;
- оцінку роботи керівником.

Тематика курсових робіт повинна відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язуватися з практичними потребами конкретного фаху. Тематика затверджується на кафедрі. Керівництво курсовими роботами здійснюється, як правило, найбільш кваліфікованими викладачами.

Захист курсових робіт проводиться перед комісією у складі двох-трьох викладачів кафедри за участю керівника курсової роботи.

Результати захисту курсової роботи оцінюються за чотирибальною шкалою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно"). Курсові роботи зберігаються на кафедрі протягом одного року, потім списуються в установленому порядку.

4.Орієнтовна тематика курсових робіт з навчального курсу

«Аналітика культури»:

1. Аналітика культури: дискурс сучасної проблематики.
2. Поняття символу та символічного в культурі.
3. Проблема культури у працях Платона.
4. Ідеальне і культура: світ і духовна реальність.
5. Поняття ціннісно-смиислового універсуму та його типологія.
6. Дух-Душа-Духовність: проблеми особистості в культурфілософії.
7. Духовна реальність і людина: онтологія культури.
8. Проблеми духовної реальності і культурного буття у працях С.Франка.
9. Проблеми софійності та символізму культури в працях С.Б.Кримського.
10. Культура як пайдея в філософії софістів та Сократа.
11. Проблематика культури в працях Дж.Віко.
12. Проблеми культури в «Ідеях до філософії історії людства» Й.Гердера.
13. Людина і культура в творчості Гете.
14. Проблематика культури і людини в контексті антроподицеї М.Бердяєва.
15. Проблема смислу у філософії культури.
16. Софійна символіка в культурному просторі міста (місто на вибір).
17. Персоніфікація і культура.
18. Проблема методу в культурології.
19. Природнича та гуманітарна методологія - природнича й гуманітарна культура.
20. Проблеми освіти в культурі: дискурс сучасності.
21. Культура і субкультура в сучасному теоретичному дискурсі.
22. Культурна ідентичність як проблема аналітики культури.
23. Структура і способи акультурації.
24. Сучасна культурна антропологія як наука: проблеми методології.
25. Проблеми культури в творчості А.Швейцера.
26. Культура і особа в філософії Шеллінга.
27. Романтична філософія культури і людини.
28. Позитивізм і проблеми культури.
29. Дискурс культури раннього Маркса: проблема відчуження та емансипації людини.
30. Екологічна культура як філософська проблема.
31. Культура як спосіб буття людини. Життєдіяльність як культурний акт.
32. Поняття духовної реальності в культурі. Духовна реальність як культурний феномен.
33. Проблема співвідношення матеріального і духовного в культурі.
34. Поділ праці і типологія духовної культури: основні принципи типології;
35. Чуттєве і раціональне в діяльності і культурі;
36. Ейдос, етос, логос – основи формотворення в духовній культурі;
37. Становлення основних сфер духовної культури як її історичний розвиток;
38. Поняття творчості як субстанції культури. Культуротворення та його характеристика.
39. Людина як творець культури. Культура у якості “сотвореної реальності”.
40. Творчість як самореалізація людської природи. Поняття культурної особистості.
41. Творчість особового життя як самовідтворення людського духа.
42. “Механізм” творчості: єдність розпредметнення культурного світу та опредметнення ідеї.
43. Поняття культурного простору і часу:
44. Простір культурного універсуму як космос людського духа;
45. Зміна культурного ландшафту як відображення історії людства;
46. Межа осідлості буття та поняття культурної орієнтації;

47. Час людського культуротворчого буття як розвиток простору культури.
48. Поняття ціннісно-смиислового універсуму в культурі. Координати духовної культури. Істина, Добро і Краса як просторово-часові орієнтири культурного Космосу.
49. Поняття світогляду, світобачення, світосприйняття, світовідчуття та світорозуміння.
50. Світогляд як вища форма самосвідомості. Розвиток самосвідомості та становлення культурного світобачення.
51. Самосвідомість і ціннісно-смиислове буття. Становлення самосвідомості особистості як активне освоєння культурного багатства.
52. Поняття духовності і культура. Релігійна і нерелігійна (дорелігійна) духовність.
53. Духовно-душевний світ як внутрішньо інституційна культура особи. Поняття “дух епохи”, “дух часу”, “душа культури”, світова душа.
54. Самосвідомість як духовне спілкування з Абсолютним буттям:
55. Духовність як родова характеристика людини;
56. Душа – персоніфікований вираз Абсолютного буття;
57. Поняття культурологічного (культурного) Абсолюта;
58. Абсолюти та ідеали. Роль ідеалу у конституюванні культурної особистості
59. Культурологічний зміст поняття «ідея» у філософії Платона,
60. Етична теорія Сократа та її культурологічне значення.
61. Поняття «культура» і «цивілізація» у розумінні Цицерона.
62. Поняття античного гуманізму і його відмінності від гуманізму ренесансного.
63. Феномен елліністичної вченості як культурологічний чинник.
64. Загальна характеристика середньовічного образу культури.
65. Поняття та значення християнської екзегетики.
66. Теоцентризм християнської середньовічної культури. «Вертикальна» структура особистості за Августином.
67. Життя за Богом як зразок гідного життя у філософії Августина.
68. Трансцендентизм, персоналізм та символізм середньовічного розуміння культури.
69. Поняття ренесансного гуманізму як реакція на доктринальну середньовічну вченість.
70. Мова як квінтесенція гуманістичної культурології доби Відродження.
71. Сутність та обмеженість ренесансного антропоцентризму.
72. Ідея культури як творчої активності людини у філософії Відродження.
73. Концепція «гносеологічної робінзонади» та «природнього розуму» Р.Декарта та критика «ідолів свідомості» Ф.Беконом.
74. Програма вдосконалення розуму у новоевропейській думці.
75. Проблема співвідношення «природнього» і «штучного» в суспільному житті за новоевропейською філософією.
76. Концепція «природнього права» та методологія «соціального атомізму» Т.Гоббса.
77. Поняття «морального права» у культурі англійського Просвітництва.
78. Історико-культурний процес у новоевропейській філософії (Ж.-Ж. Руссо, Дж.Віко тощо).

5. Політика оцінювання

Політика щодо академічної доброчесності. Підготована студентом курсова робота має продемонструвати поглиблене вивчення джерел, змістовність і глибину розкриття теми, творчий підхід і самостійність мислення, оригінальність висновків. За потреби студент може отримати консультацію у викладача у позааудиторний час. Студенти мають дотримуватись етичних норм академічної доброчесності та не допускати обману й академічного плагіату. Під академічним плагіатом розуміється оприлюднення (частково

або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (цитування). подання робіт, які є не вашими особистими розробками, копіювання чужих ідей без відповідного цитування.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Формою підсумкового контролю є захист курсової роботи.

Захист курсових робіт проводиться перед комісією у складі двох-трьох викладачів кафедри за участю керівника курсової роботи.

Курсові роботи зберігаються на кафедрі протягом одного року, потім списуються в установленому порядку.

Оцінка за текст (60 балів)		Захист роботи	Всього балів
Зміст роботи	Оформлення роботи		
40	20	40	100

Критерії оцінювання тексту роботи

- засвоєння категоріального апарату;
- вміння зробити висновки, узагальнення;
- поглиблене вивчення джерел,
- опрацювання категоріального апарату;
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- вміння аргументовано і коректно відстоювати власну позицію,
- творчий підхід, самостійність мислення.

Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література

1. Kingsley D., Ecology and religion: ecological spiritualiti in a cross-cultural perspective. — New York, 1995. — 180 p.(англ.)
2. Lutz D. Schmadel, International Astronomical Union. Dictionary of Minor Planet Names. — 5-th Edition. — Berlin Heidelberg New-York : Springer-Verlag, 2003.
3. Августин Аврелій. Про град Божий. — Київ, 1993.
4. Августин Блаженний. Сповідь. — Львів, 2012.
5. Арістова А. Памфіл Юркевич: аналіз матеріалізму як «історичної форми» філософії // Філософська і соціологічна думка.1993, №9-10. С.196-213.
6. Арцишевська І.П., Арцишевський Р.А. Світ, людина, суспільство. Хрестоматія для 8-11 класів. — К.,1997.
7. Барт Р. Міфологія. — Київ, 1996.
8. Батіщев Г. Діалектичні рядки // Філософська і соціологічна думка.1993, 1994.
9. Бодрийяр Ж. Система речей. — Київ, 2015.
10. Босенко А.В. Реквием по нерожденной красоте. — К., 1992.
11. Бубер М. Я і Ти. — Київ, 2013.
12. Возняк В.С. Співвідношення розсудку і розуму як філософсько-педагогічна проблема: монографія. — Дрогобич, 2008.
13. Возняк С. Ейдетичне споглядання у становленні культурної комунікації та соціокультурної ідентичності // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2018– № 11 (384). — С. 14–19.
14. Возняк С. Освіта як досвід входження в культуру / Розділ 5.3. монографії: С. Возняк. Рух змісту категорій групи «форма» в освіті : монографія / С. С. Возняк. — Дрогобич: ТзОВ «Трек-ЛТД», 2017. — С. 135-144.
15. Возняк С.С. Діяльність у вимірах культури: проблема формоутворення: монографія, вид. 2, доповнене. — Луцьк, 2021.
16. Г.Гессе. Гра в бісер. — К., 1994.
17. Естетика: Підручник (Л.Г.Левчук, Д.Ю.Кучерюк, В.І.Панюшко). — К., 1997.
18. Камю А. Бунтуюча людина. — Львів., 2009.
19. Леві-Строс Клод. Первісне мислення. — Київ, 1994.
20. Личковах В. Новий камінь Сізіфа? // Філософська і соціологічна думка.1994, № 3-4., С.225-229.
21. Лосский Вл. Очерк мистического богословия Восточной церкви // Мистическое богословие. — Київ, 1991.
22. Малахов В.А. Етика: Курс лекцій. Навчальний посібник. — К., 2006.
23. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини. — К., 1995.
24. Онтологічні проблеми культури. Збірник наукових праць (Відпов.ред.Бистрицький Є.К.) — К., 1994.
25. Особа і суспільство: Підручник для 10 класу (Р.А.Арцишевський, С.О.Бондарук, В.І.Бортніков, С.С.Возняк та ін.) — К., 2008.
26. Панофські Е. Ренесанс: категорія культури чи самоомана доби? // Філософська і соціологічна думка.1993, № 11-12., С.154-193.
27. Платон. Держава. — Київ, 2011.
28. Савельєва М. Віра як спосіб пізнання дійсності: постановка проблеми // Філософська і соціологічна думка.1994, № 3-4., С.108-119.
29. Сартр Ж.-П. Нудота. Мур. Слова. — Київ, 2003.
30. Сенека .Моральні листи до Луцілія. — Київ, 2007.
31. Сігов К. Бубер і Чижевський: До аналізу утопії «Я-Ти». // Філософська і соціологічна думка.1994, № 1-2., С.74-82.

32. Соболев О. Постметафізика – майбутнє філософії? // Філософська і соціологічна думка. 1993, № 11-12., С.46-60.
33. Філософія стародавнього світу. Читанка з історії філософії. Кн.1.-К., 1992.
34. Філософський словник. Вид. III.-К., 1996.
35. Фромм Е. Втеча від свободи. – Київ, 2000.
36. Фуко М. Археологія знання. – Київ, 1996.
37. Хейзинга Й. Homo Ludehs - будь-яке видання.
38. Цицерон. Трактати . – Київ, 2013.
39. Чмихов М. Давня культура. – – Київ, 1992.
40. Швейцер А. Занепад і відродження культури. . – Київ, 2003.
41. Швейцер Альберт [Архівовано 26 жовтня 2020 у Wayback Machine.] // Тофтул М. Г., «Сучасний словник з етики». — Житомир, 2014.
42. Швейцер, Альберт // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. — Київ , 2002.
43. Шпенглер О. Занепад Європи. – К., 2003.
44. Юнг К.Г. Архетип і символ. – Київ., 2001.

Інтернет – забезпечення курсу

http://chitalka.info/gumaniratni_nauki.html
<http://www.info-library.com.ua>
<http://viem.ahhhh.ua/load>
<http://www.studentbooks.com.ua/>
<http://books.br.com.ua/>
<http://www.bookshop.ua/Asp/annot.asp>
<http://www.kiev-kniga.com/category>
<http://www.kulture.tk/>
<http://knygy.com.ua/index.php>
<http://textbooks.net.ua/content/view>
<http://textbooks.net.ua/content/view>
<http://diplomna5.com/item>
<http://kneu.net.ua/index.php>
http://chtei-knteu.cv.ua/biblio/biblio_ukr/gyma.html
<http://ucozscript.at.ua/news>
<http://www.kiev-kniga.com/index.php>
<http://www.textbooks.net.ua/content/view>
<http://www.ns2000.com.ua/gum/>
http://kultura.ho.ua/bib_sofia_kf.htm
<http://ukrsites.com.ua/AK-sr.ksu.edu.ua>
http://agro-ep.at.ua/load/kulturologija/kulturologija_gricenko
<https://www.valdemoder.fr/Ma-commune/Tourisme-patrimoine.htmlalbert-schweitzer-citoyen-d-honneur-de-pfaffenhoffen>
<http://is.cuni.cz/webapps/archiv/public/person/se/1832854427086281>